

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги

70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари
магистратура мутахассислигининг малака талаблари

Тошкент

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат транспорт университети.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2021 йил «24» 08 даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил «25» 08 даги 365 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРӢӢ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси худудида Малака талабларини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишилдири.

МУНДАРИЖА

Т/п		бет
1.	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари магистратура мутахассислигининг умумий таснифи.....</i>	4
1.1	Кўлланиш соҳаси	4
1.1.1	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари магистратура мутахассислиги малака талабининг кўлланилиши.....</i>	4
1.1.2	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи.....</i>	4
1.2.1	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари.....</i>	4
1.2.2	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари.....</i>	4
1.2.3	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари.....</i>	5
1.2.4	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари.....</i>	5
2.	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....</i>	7
2.1	Умумий компетенциялар.....	7
2.2	Касбий компетенциялар.....	7
2.3	Касбий квалификациялар.....	8
2.4	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари магистратура мутахассислиги ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....</i>	9
2.5	<i>70730806 – Шаҳар йўллари ва кўчалари магистратура мутахассислиги ўкув режасидаги юклама ҳажми.....</i>	11
	Библиографик маълумотлар.....	12
	Келишув варағи.....	13

1. 70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

70730806 – Шаҳар йўллари ва қўчалари магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш кундузги таълим шаклида амалга оширилади. Таълим шакли бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 2 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 70730806 – Шаҳар йўллари ва қўчалари магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **70730806 – Шаҳар йўллари ва қўчалари магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.**

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари, ўкув режа ва ўкув дастурларини ишлаб чиқиши ва янгилаш, улар асосида ўкув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиги, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилар;

- магистратура мутахассислигининг ўкув режаси ва ўкув дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талabalari;

- магистратура битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишига кираётган баклавриат битирувчилари ва бошқа манбаатдор шахслар.

1.2. 70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари – магистратура мутахассислиги – Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида илмий-тадқиқотларни олиб бориши, Ўзбекистон Республикаси автомобиль йўллари давлат қўмитаси таркибидаги ва Ўзбекистон Республикаси қурилиш комплекси тизимидағи ташкилот ва корхоналаридаги шаҳар йўллари ва қўчаларини лойиҳалаш, қуриш, реконструкция қилиш, эксплуатация қилиш ва таъмирлаш, сақлаш, ободонлаштириш, шаҳар йўллари ва қўчаларида ҳаракат хавфсизлигини ошириш ҳамда қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш, қурилиш жараённида сифатни бошқариш, йўл сервисини ташкил этиш билан боғлиқ бўлган муҳандислик масалалари комплексини қамраб олади, шунингдек ишлаб чиқариш тармоқлари ва соҳаларини ривожлантиришда барқарорликни таъминлаш, истиқболини белгилашга, касбий кўникмага, мутасаддилик кобилиятига йўналтирилган инсон фаолиятининг воситалари, усуллари, методлари ва услубларининг мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– олий таълим, кайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида педагогик фаолият;

- Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва марказларида ҳамда олий таълим муассасаларида илмий-тадқиқот фаолияти ва жараёнлар;

– “Ўзбекистон автомобиль йўллари қўмитаси” корхоналарида, шаҳар қурилиши корхоналарида, шаҳар йўлларини лойиҳалаш институтларида;

– илмий, техникавий ва технологик масалалар билан боғлиқ академик, илмий тадқиқот ва муассаса ташкилотлари;

- шаҳар йўллари ва йўл иншоотларини лойиҳалаш, қуриш, эксплуатация ва реконструкция қилишни ташкил этиш корхоналари;

- ҳаракатга ҳизмат қилувчи иншоотларни лойиҳалаш, ҳаракат хавфсизлигини таъминловчи техник воситаларни кўллаш ташкилотлари;

- шаҳар йўлларини таъмирлаш ва сақлаш, йўлларни жихозлаш, ободонлаштириш обьектларида ишларни ташкил этиш, йўл сервисини ташкил этиш корхоналари ва ташкилотлари;

- шаҳар йўл хўжалиги ишлаб чиқариш корхоналари ва базалари;

- ташкилий-бошқарув обьектлари;

- меъёрий-хуқуқий ҳужжатлар;

- илмий-тадқиқот жараёни;

- ўкув жараёни.

1.2.3. Мутахассислик бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- *Илмий-тадқиқот фаолияти;*
- *Педагогик фаолияти;*
- *Лойиҳалаш-конструкторлик фаолияти;*
- *Ишлаб чиқариш-технологик фаолияти;*
- *Ташкилий-бошқарув фаолияти;*
- *Турли хизматлар қўрсатиш.*

Магистратура битирувчилари магистр академик даражасини олгандан сўнг олий таълим муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИларда катта илмий ходим-изланувчи ва мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-тадқиқот ишларини давом эттириши мумкин.

1.2.4. 70730806 –Шаҳар йўллари ва кўчалари мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:

70730806 –Шаҳар йўллари ва кўчалари мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, обьектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси куйидаги касбий вазифаларни бажаришга кодир бўлиши лозим:

Илмий-тадқиқот ва педагогик фаолиятида:

- шаҳар йўллари ва ундаги иншоотларни лойиҳалаш ва қурилишида мавжуд бўлган долзарб илмий, амалий тадқиқотларни ўtkазиш, тажриба натижаларини таҳлил килиш ва улар асосида илмий асосланган хуносалар чиқариш, илмий янгиликларни қашф этиш;

- илмий маколалар, маъruzалар, рисола, укув адабиётлар тайёрлаш ва таҳrir килиш, ўtkazilaётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шархларни ишлаб чикиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;

- илмий адабиётлар ва интернет тармогида энг янги илмий, конструкторлик, технологик ва эксплуатаций ютуклар хакидаги маълумотларни максадга йуналган холда кидириш ва топиш;

- илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўtkaziш ҳамда фаол иштирок этиш;

- шаҳар йўллари ва ундаги иншоатларни лойихалаш ва қурилиши буйича илмий лойихаларни ишлаб чикиш, ечилаётган илмий муаммолар ва топширикларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чикиш;

- олий таълим, кайта тайёрлаш ва малака ошириш. профессионал таълим муассасаларида мутахассислиги буйича педагогик ва укув-услубий фаолият юритиш;

- укув жараёнини ва илмий фаолиятни ташкил килиш, замонавий ахборот ва педагогия технологиялардан, ўқитишининг техник воситаларидан фойдаланиб укув машгулотларини утказиш;

- электрон (e-learning), мобил (m-learning). масофавий ахборот технология ва укув-методик мажмуаларни мукаммал узлаштириш;

педагогия ва илмий маҳорати ҳамда малакасини мунтазам ошириб бориш.

Лойиҳавий-конструкторлик фаолиятида:

- ҳалқаро тажрибаларга мувофиқ автомобиль йўллари лойиҳаларини ишлаб чикиш;

- бажарилётган тажриба-конструкторлик ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информацион ва имитацион моделларни ишлаб чикиш ва тадқиқот қилиш;

- ҳалқаро тажрибаларга мувофиқ намунавий технологик жараёнларни ишлаб чикиш ва уларни қўллаш;

- илмий ва амалий фаолиятда автоматлаштирилган тизимларнинг ҳалқаро тажрибаларга мувофиқ инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;

- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чикиш.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятида:

- ишлаб чиқариш фаолияти натижалари бўйича маълумотларни қайта ишлаш усувларидан фойдаланиш ва мониторингини олиб бориш;

- фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқариш жараённига тадбиқ этиш;

- иқтисодий ва ижтимоий самарадорликни баҳолаш, йўл хўжалигига қурилиш-монтаж ишларини хавфсизлик техникаси талабларига мувофиқ олиб боришни ва обьектларни синовдан ўтказиш ва фойдаланишга топширишни ташкил қилиш;

- шаҳар йўллари обьектларида ишларни ташкил қилиш ва технологияга оид муаммоларни мустақил еча олиши, ҳамда мавжуд моддий ва меҳнат ресурсларини биринчи навбатда бажарилиши лозим бўлган ишлаб чиқариш масалаларини ечишга жалб қила олиш;

- шаҳар йўлларини лойиҳалаш, қуриш, эксплуатация қилиш ташкилотларида, ҳамда қурилиш обьектларида қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини етказиб берувчи корхоналарда янги технологик жараёнларни ўзлаштириш ва мавжудларини такомиллаштириш.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- шаҳар йўлларни лойиҳалаш ва қуришда ҳалқаро тажрибаларга мувофиқ технологик жараёнлар ва ресурсларни режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиши, лойиҳа жамоасини бошқариши;

- ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чикиш ва татбиқ қилиши;

- ишлаб чиқариш жараёнларини самарали амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;

- ҳалқаро тажрибаларга мувофиқ замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усувлари ва механизmlарини ишлаб чикиши;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиши; e-learning ва m-learning технологиялари асосида корпоратив ўқитишини ташкил қилиш ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириш.

Турли хизматлар кўрсатиши:

- мутахассислик бўйича автомобиль йўлларини таъмирлаш ва сақлаш тизимлари соҳасида мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳларини ишлаб чиқиш;
- шаҳар йўлларини тизимлари магистр ихтисослигига мос мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гурухларида иштирокчи сифатида қатнашиш;
- пуллик таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга ошириш; ихтисосликка мос мавзу бўйича турли хизматларни кўрсатиш.

2. 70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- ўз фаолиятида меъёрий-ҳукукий ҳужжатлардан фойдалана олиши, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

2.2. Касбий компетенциялар:

- илмий, амалий тадқиқотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳrir қилиш, илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш, илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш кўникмаларига эга бўлиш;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланишини билиш;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашишни билиш;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаши;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш кўникмаларига эга бўлиши;
- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши;
- ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши;
- ўз фаолиятида меъёрий ҳукукий ҳужжатлардан фойдалана билиши;
- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;

- касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- хорижий тиллардан бирини илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиши;

- ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаши;

- ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;

- бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

- Ўзбекистон Республикаси автомобиль йўллари қўмитаси бошқарма ва корхоналари ва уларнинг алоҳида бўлинмалар ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рафбатлантириш тизимини йўлга қўйиш кўникмаларига эга бўлиши;

- Ўзбекистон Республикаси автомобиль йўллари қўмитаси бошқармаларида ишлаб чиқариш ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш тамойилларини кўллай билиши;

- шаҳар йўлларини лойиҳалаш ва қуришнинг турли технологиялари, йўл қурилишида қўлланиладиган машина ва механизmlарни, қурилиш ишларини режалаштиришни, қурилишда ишлатиладиган ёрдамчи конструкциялар ва воситаларни ҳисоблашни ва конструкциялашни билиши бўйича кўникмаларига эга бўлиши;

- шаҳар йўлларини қуришнинг замонавий усуллари, қурилиш ва эксплуатация учун машина, ускуналарни ишлата олиши, автомобиль йўлларининг қурилиши жараёнларини бажариш, қурилиш технологиясини қўллай билиши;

- шаҳар йўлларини лойиҳалаш ва қуриш бўйича стратегик режаларни ишлаб чиқиши, лойиҳалаш ва қурилиш соҳасида ечилаётган илмий муаммоларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиши ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этишини билиш;

- шаҳар йўлларини лойиҳалаш ва қуриш бўйича бажарилаётган назарий ва амалий ишлар мавзуси бўйича хавфсиз математик, информацион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиши ва татбиқ этиш кўникмаларига эга бўлиши лозим.

2.3. Касбий квалификациялар:

- Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Автомобиль йўллари Қўмитаси структурасига кирувчи ва хусусий шаҳар йўллари ва кўчаларини лойиҳалаш, қуриш ва эксплуатация қилиш корхоналарида муҳандис-қидирав гурухи раҳбари, етакчи муҳандис-loyiҳachi, лойиҳа бош муҳандиси, йўл лабораторияси бош мутахассиси, илмий-тадқиқот бўлими мутахассиси, илмий-тадқиқот институтлари етакчи мутахассислари, қурувчи-муҳандис, технолог, шаҳар йўллари корхоналарида мутахассис, етакчи мутахассис, бўлим бошлиғи, ишлаб чиқариш техник бўлим бошлиғи, йўл эксплуатацияси муҳандиси, ҳаракат хавфсизлиги муҳандиси, ишлаб чиқариш техник ва эксплуатация бўлими бошлиғи, бош муҳандис, корхона директори ўринбосари, корхона директори, автомобиль йўллари қўмитаси бўлими бошлиғи, автомобиль йўллари қўмитаси раиси ўринбосари, қўмита раиси, шаҳар йўллари ва кўчалари соҳасида ҳар қандай лавозимлардаги квалификацияларига эга бўлиши мумкин.

2.4. 70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари магистратура мутахассислиги ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўкув режаси ва фанлар дастурлари бўйича магистрлар касбий фаолиятининг тавсифи ҳамда касбий компетенциясига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, қўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўкув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўкув жараёни графики, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Мажбурий фанлар”, “Танлов фанлари”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўкув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

Мажбурий фанлар блоки:

Ушбу фанлар блоки битирувчида қуйидагилар ҳақида тасаввур, билим ва малака, қўникма ва компетенцияларни шакллантириши **лозим**:

- илмий тадқиқот методологияси ва экспериментларни режалаштириш - илмий тадқиқот асослари: илмий билиш ва ижодкорликнинг методологик асослари, илмий-тадқиқот ишларининг асосий босқичлари ва ўзига хос хусусиятлари, илмий-техник ахборотларни қидириш, тўплаш, қайта ишлаш ва фойдаланиш; илмий тадқиқот услублари: назарий тадқиқотлар методологияси, экспериментал тадқиқотлар методологияси, илмий тадқиқотларда моделлаштириш асослари, диссертация ишини тайёрлаш услуби ва ҳимояси, ихтирочилик ижодкорлиги асослари, илмий жамоани ташкил этиш; экспериментларни режалаштириш ва натижаларига ишлов беришнинг ўзига хос хусусиятлари: илмий тадқиқотларда компьютер техникаларидан фойдаланиш, экспериментларни режалаштириш ва уларни ўтказиш, эксперимент натижаларига ишлов бериш услублари, илмий ва назарий тадқиқотларни таҳлил қилиш, хулоса ва таклифларни шакллантириш, илмий тадқиқот ишлари ҳисботларини тузиш, илмий маълумотларни чоп этишга тайёрлаш;

- маҳсус фанларни ўқитиши методикаси - таълим жараёнини ташкил этишнинг илмий услубий асослари, маҳсус фанларни ўқитиши методикаси фанининг мақсади, вазифалари ва унинг мазмунини белгиловчи асосий меъёрий ҳужжатлар, маҳсус фанларни ўқитишининг психологик педагогик асослари, маҳсус фанларни ўқитишида педагогик технологияларни қўллаш, маҳсус фанларни ўқитиши методикаси: маҳсус фанларда назарий дарсларни ташкиллаштириш ва ўтказиш методикаси, маҳсус фанларда амалий ва лаборатория машғулотларини ташкиллаштириш ва ўтказиш методикаси, маҳсус фанларни ўқитишида мустақил таълим, маҳсус фанларни ўқитишида таълим жараёнини бошқариш, маҳсус фанларни ўқитишида талабаларнинг билим, қўникма ва малалакаларини баҳолаш, педагогик мониторинг ва рефлексия, маҳсус фанлар ўқитувчисига қўйиладиган талаблар, педагогик маҳорат;

- шаҳар йўл-транспорт тармоғини режалаштиришнинг замонавий муаммолари - шаҳар йўл-транспорт тармоғини режалаштиришнинг назарий асослари: шаҳар йўл-транспорт тармоғини режалаштиришнинг замонавий муаммолари, шаҳарларни бош режавий тузилмаси ва функционал минтақаларга бўлишнинг назарий асослари, шаҳар транспорт тизими ва ҳаракатни ташкил этишнинг назарий асослари, шаҳар кўча-йўл тармоғида юқ ташишни ташкил этишнинг назарий асослари; шаҳар йўл-транспорт тармоғини режалаштириш: ҳаракат жадаллиги ва шаҳар кўча-йўл тармоғининг ўтказувчанлик қобилиятини баҳолашнинг назарий асослари, шаҳар йўли ва кўчасининг кўндаланг кесими элементларини назарий асослаш, шаҳарларда пиёдалар ҳаракатини ташкил этишнинг назарий асослари, шаҳарларда транспорт воситаларининг турар жойлари ва паркингларини режалаштиришнинг назарий асослари, шаҳар кўча-йўл тармоғининг бир ва ҳар хил сатҳдаги чорраҳаларида ҳаракатнинг ўзига хос хусусиятлари, шаҳар йўллари ва

кўчаларида сувларни қочиришнинг назарий асослари, шаҳар кўча-йўл тармоғини такомиллаштириш, муҳандислик жиҳозлаш ва ободонлаштиришнинг илмий асослари, шаҳар транспорт-ўтиш тугунларини режалаштиришнинг илмий асослари;

- Шаҳар йўлларида геоахборот тизимлари геоахборот тизимлари ва уларнинг тузилиши: автомобиль йўлларида геоахборот тизимлари, шаҳар йўлларининг ҳаёт циклида геоахборот тизимларининг ўрни, фазога оид маълумотлар модели, геоахборот тизимларида хариталар билан ишлаш, геоахборот тизимларида лойиҳалар; шаҳар йўлларида геоахборот тизимларидан фойдаланиш: шаҳар йўлларининг геоахборот тизимлари, IndorGIS 5.0 универсал геоахборот тизими, IndorInfo/Road 3.0 ахборот тизими, шаҳар йўлларида геоахборот тизимларни қўллаш, шаҳар йўлларини қуриш ишларида GPS технологияларидан фойдаланиш, шаҳар йўлларини эксплуатация қилишда GPS технологияларидан фойдаланиш;

- шаҳар йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичлари шаҳар йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичларини прогнозлаш асослари: шаҳар йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичлари тизими, шаҳар йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичларини прогнозлаш ва бошқаришнинг услугбий асослари, транспорт оқими ҳолатини прогнозлаш, йўл қопламасининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичларини прогнозлаш, йўл шароитига боғлиқ равишда транспорт харажатларини прогнозлаш; автомобиль йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичларини баҳолаш тамойиллари: шаҳар йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичларини баҳолаш услублари, шаҳар йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсатгичларига табиий-иқлим шароитининг таъсири, шаҳар йўлларининг сақланганлигини таъминлаш муаммолари, шаҳар йўлларини диагностика қилиш ва бошқариш, шаҳар йўлларининг транспорт-эксплуатацион кўрсаткичларини оптималлаштириш ва бошқариш модели;

- шаҳар йўллари муҳандислиги - шаҳар йўллари муҳандислигининг назарий асослари: йўл пойи ва йўл тўшамасини қуришнинг назарий асослари, йўл тўшамаси асосини ва шаҳар йўллари қопламаларини қуришнинг илгор технологиялари, асфальтбетон ва цементбетон қопламаларини қуришнинг илгор технологиялари, йўл қопламаси устки юзасига ишлов беришнинг назарий асослари, шаҳар йўлларини қуришнинг материал-техник базаси, йўл қурилиш ишларини ташкил қилиш ва қурилиш ишларини ишлаб чиқариш лойиҳаларини тузишнинг назарий асослари, йўл қурилишининг замонавий ишлаб чиқариш корхоналари; автомобиль йўлларини реконструкция қилиш: автомобиль йўлларини реконструкция қилишнинг назарий асослари, йўл пойи ва йўл тўшамасини реконструкция қилишнинг илгор технологиялари; шаҳар йўлларини сақлаш;

- йўл активларини бошқариш йўл активларини бошқариш асослари ва тамойиллари, йўл активларини жорий этиш масалалари, йўл активларини жорий этишда стратегик режалаштириш, меъёрий хужжатлар базаси ва бюджетни режалаштириш, йўл активларини нархини баҳолаш, йўл активларини нархини баҳолашни нейро-тармоқ прогнозлаш моделилари, йўл активларини нархини туманлаштириш, йўл активлари ҳолатини баҳолаш, қоплама ровонлиги йўл активларини ҳолатини баҳолашда асосий мезон, халқаро ровонлик индекси IRI ва уни ҳисоблаш методикаси, йўл активларини бошқаришда транспорт-эксплуатацион харажатларни ўрни, HDM-RUE таъминот дастури орқали транспорт-эксплуатацион харажатларни ҳисоблаш методикаси, йўл активларини бошқаришда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш, автомобиль йўлларининг таснифи, молиявий маблағларини тақсимлашнинг оптималлик эгилиги, йўл активларини бошқаришда ГИС технологиялари, йўл активларини бошқаришда йўл таъмирлаш ишларини режалаштириш, йўл активларини молиявий бошқариш асослари, йўл соҳасидаги давлат ва хусусий сектор ҳамкорлиги, йўл соҳасидаги давлат ва хусусий сектор ҳамкорлигининг иқтисодий самарадорлиги ва таъмирлаш: шаҳар йўлларини сақлашнинг замонавий технологиялари, шаҳар йўлларини жорий ва мукаммал таъмирлашнинг замонавий технологиялари, шаҳар йўллари муҳандислигига сифатни бошқариш ва назорат қилиш тизими ва уни такомиллаштириш муаммолари.

Илмий фаолият блоки илмий тадқиқотлар методологияси ўзлаштирилишини, талабалар томонидан ихтисослашган илмий ва таълим муассасаларида автомобиль йўл соҳасида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Танлов фанлари:

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгашин томонидан белгиланади.

Илмий фаолият: илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар

мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий қўникмаларини ҳосил қилиши; ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотлар ўтказиш, тадқиқотлар натижаларини таҳлил қилиш ва акс этириши, илмий мақолалар тайёрлашга доир билимлар ва қўникмаларни шакллантириши;

талабаларга соҳа фан, техника ва технологиянинг энг янги ютуқларига асосланган ахборот базаларини қўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажарища фойдаланиш қўникмасини сингдириши лозим.

Илмий-педагогик ишга бўлган талаблар

замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўқув-тарбия ишларининг интерактив усулларидан фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва қўникмаларини шакллантириши;

ўқув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш уқуви ва қўникмаларини ҳосил қилиши лозим.

Илмий амалиёт (Стажировка).

- соҳа бўйича илмий тадқиқот олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чукурлаштириш;

- фан, соҳа ҳамда бошқа тармоқлардаги замонавий техника ва технологиялар билан таништириш;

- соҳага тегишли амалий касбий ва илмий тадқиқот компетенцияларни шакллантириш;

- касбга самарали мослашув имкониятларни таъминлаши лозим.

Бунда стажировкага юборилган магистратура талабаси ўқув жараёни жадвалини индивидуал график асосида бажарилиши кўзда тутилади.

2.5. 70730806 –Шаҳар йўллари ва қўчалари магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 26 соатгacha қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият жабхаси, магистратуранинг асосий таълим дастури (магистратура дастури), шаҳар йўллари ва кўчаларини лойиҳалаш, қуриш ва эксплуатация қилиш, йўл қопламаларининг конструкциялари, қурилиш потоклари, технологик хариталар, технологик схемалар, календар-график, қурилиш муддатлари, шаҳар йўллари ва кўчаларининг ҳаракат шароитига таъсири, шаҳар йўллари ва кўчаларидаги деформация ва бузилишлар, шаҳар йўллари ва кўчаларини таъмирлаш ва сақлаш, жорий ва мукаммал таъмирлаш, конструкциялар ишончлилиги, ишончлиликнинг математик аспекти, қайта тикиш, кўчайтириш, қайта таъмирлаш, композицион қурилиш материаллари, асфальтбетон, бетон, темирбетон, структура ҳосил қилиш, наноструктура, микроструктура, макроструктура, полимерли қўшимчалар, бетон қориши маси, бетон, полимерцементли бетон, полимербетон, юқори мустаҳкам бетон, фибробетон, нанотехнология, биотехнология, буюртмачи, пудратчи, ёрдамчи пудратчи, тендер, оферта, циклограмма, тўрсимон график, молиялаштириш графиги, оптималлаштириш, шаҳар йўллари ва кўчаларини ҳолати.

КЕЛИШУВ ВАРАҒИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Тошкент давлат транспорт университети

Ректор

O.Абдурахманов

М.Ү.

202

КЕЛИШИЛДИ:

Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазирлиги

Вазир ўринбосари

A.Муминов

202

йил «

»

М.Ү.

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта маҳсус таълим
вазирлиги ҳузуридаги
Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор в.б.

M.Эсонов

202

йил «

»

М.Ү.

Ўзбекистон Республикаси
Автомобиль йўллари қўмитаси

Раис ўринбосари,
бош мухандис

O.Адилов

202

йил «

»

М.Ү.

Тошкент архитектура-қурилиш
институти

Ректор

R.Ҳакимов

202

йил «

»

М.Ү.

